

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4  
The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

ความต้องการการส่งเสริมและการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตพื้นที่  
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี  
Extension Needs and Production of Dry-Seasoned Field Crops and Vegetables by  
Farmers in the Area of Phetchaburi Irrigation and Maintenance  
Project at Tha Yang District of Phetchaburi Province

รัตน์พิรุณ กรูณวงษ์ (Ratpiroon Karoonwong) \* จินดา ขลิบทอง (Jinda Khilbtong) \*\*

สุนันท์ สีสังข์ (Sunan Seesang) \*\*\*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้ง 2) สภาพการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเพาะปลูกพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร และ 4) ความต้องการการส่งเสริมในการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 342 ราย ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 184 ราย โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที (T-test)

ผลการศึกษาพบว่า 1) เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.82 ปี สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.21 คน ประสบการณ์การผลิตเฉลี่ย 9.74 ปี ได้รับความรู้ด้านการผลิตจากเพื่อนบ้านมากที่สุด แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.12 คน พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 9.73 ไร่ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 28,489.39 บาท ผลผลิตเฉลี่ย 3,592.84 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้เฉลี่ย 88,488.74 บาท กำไรเฉลี่ย 59,999.35 บาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมสหกรณ์ และพ่อค้า นายทุนมากที่สุด ในส่วนของเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 46.40 ปี สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.28 คน ประสบการณ์การผลิตเฉลี่ย 10.86 ปี ได้รับความรู้ด้านการผลิตจากญาติพี่น้องมากที่สุด แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.40 คน พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 6.23 ไร่ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,636.09 บาท ผลผลิตเฉลี่ย 589.21 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้เฉลี่ย 8,378.24 บาท กำไรเฉลี่ย 3,068.48 บาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมญาติพี่น้องมากที่สุด เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 84.4 และร้อยละ 54.2 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. หรือธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 79.2 และร้อยละ 73.8 ไม่เคยเข้ารับการอบรม พื้นที่การผลิตส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า และมีเงินออมในครัวเรือน 2) เกษตรกรมีการปฏิบัติตามหลักวิชาการเกี่ยวกับการผลิตพืชไร่และพืชผักในระดับมากที่สุด 3) เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผัก มีปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชระบาด และปัญหาราคาพืชผลการเกษตรไม่แน่นอนมากที่สุด 4) เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้ในเรื่องของการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง และระดับมาก ตามลำดับ โดยวิธีการส่งเสริมและช่องทางการส่งเสริมที่เกษตรกรต้องการมากที่สุด คือ การส่งเสริมแบบรายบุคคล ผ่านช่องทางการเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่

**คำสำคัญ** ความต้องการ การส่งเสริมการเกษตร พืชไร่ พืชผักฤดูแล้ง จังหวัดเพชรบุรี

\* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช guide1905@hotmail.com

\*\* รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

\*\*\* รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

### Abstract

The purposes of this research were to study 1) socio-economic circumstance of farmers, 2) situations of dry-seasoned field crop and vegetable production by farmers, 3) problems and suggestion of farmers in the production of dry-seasoned field crops and vegetables, and 4) the extension needs of farmers in the production of dry-seasoned field crops and vegetables.

The population in this study comprised 342 farmers who planted dry-seasoned field crops and vegetables in the area of Phetchaburi Irrigation and Maintenance Project at Tha Yang District of Phetchaburi Province. A number of 184 farmers were selected by simple random sampling. Data were collected by using interviewed questionnaire and analyzed by computerized program. Statistics were used for analyzing data including frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, and t-test.

Research findings were found that: 1) Most of dry-seasoned field crop farmers were male with the average age of 49.82 years. The average household member was 4.21 persons. The average production experience was 9.74 years. They learned and received production knowledge from their neighbors at the highest level. The average household labor was 2.12 persons. The average occupied area was 9.73 rai (1 rai = 1,600 square meters). The average production cost was 28,489.39 baht. The average produce was 3,592.84 kg/rai with average income of 88,488.74 baht and average profit of 59,999.35 baht. Most of capitals were loaned from cooperatives and businessmen. For dry-seasoned vegetable production, most of farmers were female with the average age of 46.40 years. The average household member was 4.28 persons. The average production experience was 10.86 years. They learned and received production knowledge from their relatives at the highest level. The average household labor was 2.40 persons. The average occupied area was 6.23 rai. The average production cost was 5,636.09 baht. The average product was 589.21 kg/rai with an average income of 8,378.24 baht and average profit of 3,068.48 baht. Most of capitals were loaned from their relatives. The comparisons of production costs, produces, incomes, and profits of dry-seasoned field crops and vegetables, there were statistical significant differences at 0.01 level. The same backgrounds of dry-seasoned field crop and vegetable farmers, they were customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives or other commercial banks at 79.2% and 73.8%, had never been trained. They rented farming areas and had household savings. 2) The farmers performed the practices according to the principle of dry-seasoned field crops and vegetables production at the highest level. 3) Most important problems were plant diseases and insects and uncertain price of farm produces. 4) The farmers' agricultural extension needs were at medium and high level, respectively; the high priorities were pest controls, agricultural extension methods, and agricultural extension channel. Hence, farmers needed individually extension through visit their farms by agricultural extension agents.

**Keywords:** Agricultural extension needs, Dry-seasoned field crops, Dry seasoned vegetables, Phetchaburi Province

## การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

### The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

#### บทนำ

จากข้อมูลการรายงานผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งทั้งประเทศในรอบหลายปีที่ผ่านมา สุรัตน์ สงวนทรัพย์ (2547 : 8) ระบุว่า โครงสร้างการผลิตพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน มากกว่าร้อยละ 90 ปลูกข้าวนาปรัง มีการปลูกพืชไร่ พืชผักในฤดูแล้งไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งการปลูกข้าวนาปรังจะใช้น้ำมากกว่าพืชไร่ประมาณ 2-3 เท่า ส่งผลให้ปริมาณน้ำชลประทานมีไม่เพียงพอ เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ทำให้โครงการชลประทานในบางพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำอยู่ในระดับปานกลาง หรือน้อยกว่าปกติ จะประกาศงดการส่งน้ำเพื่อทำนาปรัง หรือ งดส่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตรับผิดชอบของโครงการ และจะส่งน้ำเข้าระบบเพื่ออุปโภค บริโภค และรักษาระบบนิเวศน์เท่านั้น และจากสถานการณ์ดังกล่าว หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงร่วมกันกำหนดแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยพิจารณาถึงปริมาณน้ำที่มีอยู่ในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ตลอดจนสถานการณ์แนวโน้มด้านการตลาด และกำหนดนโยบาย มาตรการในการกำกับดูแลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชไร่ และพืชผักใช้น้ำน้อยทดแทนข้าวนาปรัง

จังหวัดเพชรบุรี มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ เขื่อนแก่งกระจาน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรีที่มีพื้นที่ชลประทานทั้งหมดประมาณ 336,000 ไร่ ครอบคลุม 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าทางชล อำเภอ บ้านลาด เมือง บ้านแหลม และพื้นที่อำเภอเขาชัยวันบางส่วน ซึ่งในปี 2554 ได้ประกาศงดส่งน้ำเพื่อทำนาปรัง และงดส่งน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนแก่งกระจานมีน้ำเพียง 240 ล้านลูกบาศก์เมตร จากความจุสูงสุด 710 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 30 ซึ่งเป็นปริมาณน้ำที่น้อยที่สุดในรอบ 50 ปี หนังสือพิมพ์แนวหน้า (ฉบับวันพุธที่ 6 เมษายน 2554) รายงานว่าจากปริมาณน้ำที่น้อยจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำการเกษตรโดยเฉพาะ อำเภอท่าทางชล ที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดของจังหวัด ประมาณ 241,185 ไร่ มีพื้นที่รับน้ำชลประทานประมาณ 88,241 ไร่ โดยตำบลท่าทาง มีพื้นที่รับน้ำชลประทานมากที่สุดถึง 18,033 ไร่ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าทาง (2553 : 8) และจากการรายงานผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง พบว่า มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้น ในขณะที่พื้นที่ปลูกพืชไร่ และพืชผักลดลง ซึ่งสวนทางกับปริมาณน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น การศึกษาการส่งเสริมและการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่าทาง อำเภอท่าทาง จังหวัดเพชรบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อการนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตโครงการชลประทานดังกล่าว ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการผลิตพืชไร่ และพืชผักให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชไร่ พืชผักแทนการปลูกข้าวนาปรัง

#### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่าทาง อำเภอท่าทาง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร

## การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

### The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

---

#### 4. เพื่อศึกษาความต้องการการส่งเสริมในการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร

##### วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 342 ราย ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 184 ราย โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ตอน คือ (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ พืชผักฤดูแล้ง (2) สภาพการผลิตพืชไร่ พืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเพาะปลูกพืชไร่ พืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร และ (4) ความต้องการการส่งเสริมในการผลิตพืชไร่ พืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบที (T-test)

##### ผลการวิจัย

#### 1. สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

##### 1.1 สภาพทางสังคม

1) การผลิตพืชไร่ เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 49.82 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรเฉลี่ย 4.21 คน เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. หรือธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 84.4 มีประสบการณ์ในการปลูกพืชไร่ เฉลี่ย 9.74 ปี แหล่งข่าวสารความรู้ เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการผลิตพืชไร่จากเพื่อนบ้านมากที่สุด และเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชไร่

2) การผลิตพืชผัก เกษตรกรผู้ผลิตพืชผักส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 46.40 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรเฉลี่ย 4.28 คน เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. หรือธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 54.2 มีประสบการณ์ในการผลิตพืชผัก เฉลี่ย 10.86 ปี แหล่งข่าวสารความรู้ เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการผลิตพืชผักจากญาติพี่น้องมากที่สุด และเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.8 ไม่เคยเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชผัก

##### 1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1) การผลิตพืชไร่ เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเฉลี่ย 2.12 คน พื้นที่ทำการเกษตรถือครองเฉลี่ย 9.73 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตพืชไร่เฉลี่ย 28,489.39 บาท ผลผลิตเฉลี่ย 3,592.84 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้จากการผลิตพืชไร่ต่อไร่เฉลี่ย 88,488.74 บาท ค่าไร่ต่อไร่เฉลี่ย 59,999.35 บาท เกษตรกรครึ่งหนึ่งมีเงินออม แหล่งเงินทุนในการผลิตพืชไร่ส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมโดยกู้ยืมจากสหกรณ์ และพ่อค้า นายทุน มากที่สุด

**การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4**  
**The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference**

---

2) การผลิตพืชผัก เกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเฉลี่ย 2.40 คน พื้นที่ทำการเกษตรถือครองเฉลี่ย 6.23 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตพืชผักเฉลี่ย 5,636.09 บาทต่อไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 589.21 กิโลกรัม รายได้จากการผลิตพืชผักต่อไร่เฉลี่ย 8,378.24 บาท ถ้าไรต่อไร่เฉลี่ย 3,068.48 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่มีเงินออม แหล่งเงินทุนในการผลิตพืชผักส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืม โดยกู้ยืมจากญาติพี่น้องมากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนการผลิต ผลผลิต รายได้ และกำไรของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก จากการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

## **2. สภาพการผลิตพืชไร่ พืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร**

2.1 การผลิตพืชไร่ เกษตรกรมีการปฏิบัติด้านการผลิตตามหลักวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 26.22 ข้อ ประเด็นที่เกษตรกรปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือ การตัดใบที่เป็นโรคใบไหม้เผาทำลาย

2.2 การผลิตพืชผัก เกษตรกรมีการปฏิบัติด้านการผลิตตามหลักวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 24.50 ข้อ ประเด็นที่เกษตรกรปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือ การกลบเมล็ดด้วยเกลบ หรือปุ๋ยคอก 2-3 กำมือ/หลุม

## **3. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการผลิตพืชไร่ พืชผักของเกษตรกร**

### **3.1 ปัญหาการผลิต**

1) การผลิตพืชไร่ ปัญหาที่เกษตรกรส่วนใหญ่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชระบาด เหมิกันท์เกษตรกรมีราคาแพง ราคาพืชผลการเกษตรไม่แน่นอน ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และปัญหาค่าเช่าที่ดินแพง โดยปัญหาที่เกษตรกรพบน้อยที่สุด คือ การคมนาคมระหว่างไร่นากับตลาดไม่สะดวก

2) การผลิตพืชผัก ปัญหาที่เกษตรกรส่วนใหญ่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัญหาราคาพืชผลการเกษตรไม่แน่นอน เหมิกันท์เกษตรกรมีราคาแพง โรคแมลงศัตรูพืชระบาด ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และค่าเช่าที่ดินแพง โดยปัญหาที่เกษตรกรพบน้อยที่สุด คือ การคมนาคมระหว่างไร่นากับตลาดไม่สะดวก

### **3.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร**

1) การผลิตพืชไร่ เกษตรกรให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช จัดอบรมในเรื่องการป้องกันกำจัดโรคและแมลง จัดหาแหล่งพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร และต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแล และจัดสรรน้ำชลประทานให้เพียงพอตลอดฤดูกาลเพาะปลูก

2) การผลิตพืชผัก เกษตรกรให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาควบคุมราคาไม่ให้เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง จัดอบรมให้ความรู้ด้านการผลิตสารป้องกันกำจัดโรคและแมลง อบรมเรื่องการผลิตพืชผัก สนับสนุนน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก และจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต

## **4. ความต้องการการส่งเสริมการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร**

### **4.1 การผลิตพืชไร่**

ส่วนใหญ่เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมการเกษตรด้านเนื้อหาวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เกษตรกรได้ให้ความสำคัญกับ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การป้องกันกำจัดโรค การเตรียมดิน/บำรุงดิน การกำจัดวัชพืช การคัดเลือกต้นพันธุ์และเมล็ดพันธุ์ วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ ระบายปลูก วิธีการเก็บเกี่ยว โดยความรู้ที่เกษตรกรต้องการระดับน้อย คือ การตลาด การรวมกลุ่ม และการจัดทำบัญชี/บันทึกข้อมูล การปลูก ตามลำดับ สำหรับวิธีการส่งเสริมการเกษตรและช่องทางการส่งเสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ ต้องการวิธีการ

## การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

### The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

ส่งเสริมแบบรายบุคคล ผ่านช่องทางการเชื่อมแปลงของเจ้าหน้าที่ รองลงมาเป็นวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการสาธิต และวิธีส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทางเอกสารเผยแพร่

#### 4.2 การผลิตพืชผัก

เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมการเกษตรด้านเนื้อหาวิชาการที่เกษตรกรต้องการในระดับมาก คือ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การป้องกันกำจัดโรค และการกำจัดวัชพืช ความรู้ที่เกษตรกรต้องการระดับปานกลาง คือ การตลาด การคัดเลือกต้นพันธุ์และเมล็ดพันธุ์ การรวมกลุ่ม การจัดทำบัญชี/บันทึกข้อมูลการปลูก วิธีการเก็บเกี่ยว การเตรียมดิน/บำรุงดิน วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ และระยะปลูก ตามลำดับ สำหรับวิธีการส่งเสริมการเกษตรและช่องทางการส่งเสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ ต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลผ่านช่องทางการเชื่อมแปลงของเจ้าหน้าที่ รองลงมาเป็นวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทางเอกสารเผยแพร่ และวิธีส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการสาธิต และฝึกอบรม

#### อภิปรายผลการวิจัย

##### 1. สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้ง

1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 49.82 ปี ซึ่งแตกต่างจากเกษตรกรผู้ผลิตพืชผักที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 46.40 ปี เมื่อเปรียบเทียบกันอาจกล่าวได้ว่าการผลิตพืชทั้ง 2 ชนิด มีขั้นตอนการปฏิบัติและความหนักเบาแตกต่างกัน เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ส่วนใหญ่จึงเป็นเพศชาย ที่ต้องใช้กำลังในการผลิตมากกว่า และเกษตรกรผู้ผลิตพืชทั้ง 2 ชนิดส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. และธนาคารพาณิชย์ เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ ร้อยละ 79.2 และเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก ร้อยละ 73.8 ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านการผลิต สอดคล้องกับ สิริวรรณ โพธิ์หนองทอง และคณะ (2537:55-56) ศึกษาการใช้พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตชลประทาน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่เคยได้เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการปลูกพืชฤดูแล้งมาก่อน และจากการศึกษา พบว่า แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับส่วนใหญ่ คือ จากเพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง ซึ่งสอดคล้องกับ พิสิษฐ์ อัจฉฤกษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการฝึกอบรมการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า แหล่งความรู้ที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับ คือ เพื่อนบ้าน การศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคม แสดงให้เห็นว่าสภาพพื้นฐานทางการศึกษาของเกษตรกรยังไม่สูงมากนัก ในขณะที่เกษตรกรผู้ผลิตจำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญเพื่อให้ประสบความสำเร็จ และการได้รับข่าวสารความรู้ ก็ได้รับต่อกันมาจากเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง มากกว่าการรับรู้ข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การให้ความรู้ การฝึกอบรม และการให้เจ้าหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงหรือรับรู้ได้ จึงเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็น

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่และพืชผัก ส่วนใหญ่พื้นที่ถือครองทำการเกษตรเป็นพื้นที่เช่า แหล่งเงินทุนทางการเกษตรได้จากการกู้ยืมสหกรณ์ พ่อค้า นายทุน และญาติพี่น้อง สอดคล้องกับ ปรัชญา เมษสุวรรณ (2539 : 101) ศึกษาสภาพการเกษตร และความต้องการของเกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชไร่ฤดูแล้งในเขตอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า แหล่งเงินทุนที่ใช้จ่ายเพื่อการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ เกษตรกรกู้เงินจากสถาบันการเงิน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)

## การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

### The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

เนื่องจากไม่มีทุนในการปลูกพืชในช่วงฤดูต่อฤดู ทำให้เกษตรกรมีหนี้สินทั้งในระบบ (ธนาคาร) และนอกระบบ (นายทุน)

#### 2. สภาพการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผัก ในภาพรวมเกษตรกรมีการปฏิบัติตามหลักวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ก็ยังคงมีบางประเด็นที่เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การตัดใบเฟือกที่เป็นโรคใบไหม้เผาทำลาย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้สารเคมีฉีดพ่นในช่วงที่เกิดการระบาดมาก แทนการสำรวจ ตรวจสอบและตัดใบเฟือกที่เป็นโรคเผาทำลาย ในช่วงที่เพิ่งเริ่มมีโรคระบาด ส่งผลให้ปัญหาของโรคมีความรุนแรง แต่การใช้สารเคมีให้ได้ผลดีนั้น เกษตรกรต้องใช้สารจับใบผสมลงไปด้วย เพื่อให้สารเคมีติดกับใบเฟือกได้นาน ซึ่งเกษตรกรบางส่วนไม่ได้ผสมสารเคมีกับสารจับใบ ทำให้ต้องใช้สารเคมีฉีดพ่นมากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น ซึ่งประเด็นนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเติบโต และปริมาณผลผลิต รวมถึงกระทบต่อต้นทุนการผลิตเฟือกด้วย ในส่วนของเกษตรกรผู้ผลิตพืชผักที่ปฏิบัติน้อยที่สุด ในประเด็น การกลบเมล็ดด้วยฟักขาวด้วยกลบหรือปุ๋ยคอก 2-3 กำมือ/หลังจากหยอดเมล็ดนั้น ยังไม่ใช้ประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อ การออกดอกมากนัก เพราะเกษตรกรได้ทำการปรับปรุงบำรุงดิน ก่อนการหยอดเมล็ดลงปลูกแล้ว จึงใช้ดินกลบธรรมดามากกว่าการกลบด้วยกลบหรือปุ๋ยคอก

#### 3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตพืชไร่ และพืชผักฤดูแล้ง

3.1 ปัญหาของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่และพืชผัก ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่และพืชผัก มีปัญหามากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชระบาด เหม็ดก้นเกสรมีราคาแพง ราคาพืชผลการเกษตรไม่แน่นอน ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และปัญหาค่าเช่าที่ดินแพง สอดคล้องกับ สิริวิรุณช โพธิ์หน่อทอง และคณะ (5537 : 55-56) ว่าปัญหาด้านพืชฤดูแล้งที่เกษตรกรปลูก คือ ผลผลิตมีราคาต่ำ โรคและแมลงรบกวน ไม่มีเงินทุน และขาดความรู้และประสบการณ์ในการปลูกพืชฤดูแล้ง

3.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผัก ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ ร้อยละ 53.2 เสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก ร้อยละ 50.5 เสนอแนะให้หน่วยงานรัฐเข้ามาควบคุมราคาไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

#### 4. ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร

เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ มีความต้องการการส่งเสริมการเกษตร ด้านเนื้อหาวิชาการในระดับปานกลาง ทั้งนี้เกษตรกรให้ความสำคัญกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การป้องกันกำจัดโรค การเตรียมดิน/บำรุงดิน การกำจัดวัชพืช การคัดเลือกต้นพันธุ์และเมล็ดพันธุ์ วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ ระยะปลูก วิธีการเก็บเกี่ยว โดยความรู้ที่เกษตรกรต้องการระดับน้อย คือ การตลาด การรวมกลุ่ม และการจัดทำบัญชี/บันทึกข้อมูลการปลูก ตามลำดับ สำหรับวิธีการส่งเสริมการเกษตรและช่องทางการส่งเสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ ต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ผ่านช่องทางการเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่ รองลงมาเป็นวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการสาธิต และวิธีส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทางเอกสารเผยแพร่ ในส่วนของเกษตรกรผู้ผลิตพืชผักมีความต้องการการส่งเสริมการเกษตร ด้านเนื้อหาวิชาการในระดับมาก คือ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การป้องกันกำจัดโรค และการกำจัดวัชพืช ความรู้ที่เกษตรกรต้องการระดับปานกลาง คือ การตลาด การคัดเลือกต้นพันธุ์และเมล็ดพันธุ์ การรวมกลุ่ม การจัดทำบัญชี/บันทึกข้อมูลการปลูก วิธีการเก็บเกี่ยว การเตรียมดิน/บำรุงดิน วิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย

## การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

### The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference

การให้น้ำ และระยะปลูก ตามลำดับ สำหรับวิธีการส่งเสริมการเกษตรและช่องทางการส่งเสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ ต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลผ่านช่องทางการเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่ รองลงมาเป็นวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทางเอกสารเผยแพร่ และวิธีส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการสาธิต และฝึกอบรม ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ และพืชผักดังกล่าว สอดคล้องกับ ร้อยโท แดนดอย พิกุลทอง (2553 :79) ที่พบว่า เกษตรกรต้องการฝึกอบรมด้านพืชมากที่สุด วิธีการฝึกอบรม คือ การสาธิต หรือการทัศนศึกษา

#### ข้อเสนอแนะ

##### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยจะเห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าให้ความรู้ และจัดทำเอกสารวิชาการที่เกษตรกรเข้าใจได้ง่าย เป็นการฝึกการอ่าน เพื่อเปิดโลกทัศน์ของเกษตรกรให้กว้างทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และยอมรับข่าวสาร หรือเทคโนโลยีได้เร็วขึ้น เพราะการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกร และจากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรในพื้นที่เช่า แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมสหกรณ์ พ่อบ้าน นายทุน ญาติพี่น้อง และจากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เห็นว่าควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นส่งเสริมที่เกษตรกรที่มีพื้นที่น้อยก่อน เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ มีรายได้เสริมจากการทำนาปี มากกว่าจะเพิ่มหนี้สินจากการปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง และจากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสาร หรือปรึกษาปัญหาจากเพื่อนบ้าน หรือญาติพี่น้องเป็นหลัก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจึงควรมีผู้นำเกษตรกรไว้ทุกหมู่บ้าน ฝึกอบรมผู้นำให้มีความรู้ ความสามารถทางการเกษตรให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อผู้นำเกษตรกรจะช่วยตอบปัญหาและให้คำปรึกษาแก่เพื่อเกษตรกรด้วยกัน ซึ่งจะดีกว่าให้เกษตรกรปรึกษาเพื่อนบ้านทั่วไป ซึ่งอาจไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และเพียงพอ

1.2 จากการวิจัยจะเห็นได้ว่า เกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่มีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการตัดใบเผือกที่เป็นโรคใบไหม้เผาทำลาย ทำให้เกิดการระบาดของโรค และเมื่อระบาดแล้วเกษตรกรต้องสิ้นเปลืองสารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดโรค ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จึงควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้เรื่องการผลิตเผือกตั้งแต่กระบวนการเตรียมดิน การวางระยะปลูก เพราะถ้าปลูกชิดกัน เกิดความชื้นที่ใบมาก จะทำให้เกิดโรคใบไหม้ได้ง่าย รวมถึงควรให้เกษตรกรสุ่มตรวจโรคในแปลงเผือกให้มากขึ้น เมื่อพบการเกิดโรคในระยะเริ่มต้น จะได้ตัดใบเผือกที่เป็นโรคไหม้เผาทำลายได้ทันก่อนที่จะเกิดการระบาดในบริเวณกว้าง

1.3 จากการวิจัยจะเห็นได้ว่า ในด้านเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวกับการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลผ่านช่องทางการเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่ รองลงมาเป็นวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทางเอกสารเผยแพร่ และวิธีส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการสาธิต และฝึกอบรม จึงเห็นว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่เยี่ยมแปลงเกษตรกร เพื่อให้ความรู้ สาธิตวิธีการ

**การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4**  
**The 4<sup>th</sup> STOU Graduate Research Conference**

---

ปฏิบัติในขั้นตอนต่างๆ แนะนำ แก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกร และจัดทำเอกสารเผยแพร่ในเรื่องที่สำคัญเพื่อให้เกษตรกรเก็บไว้ศึกษาด้วย

**2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป**

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาถึงสภาพการผลิตพืชไร่ของเกษตรกรด้านปริมาณการใช้น้ำในการเพาะปลูก เพราะเมื่อถึงจะเป็นพืชที่มีรายได้ดี แต่ก็มีต้นทุนในการผลิตสูง รวมถึงการใช้น้ำที่มีปริมาณมาก หากเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำขึ้นอีก เพื่อหาทางเลือกที่ดีสำหรับเกษตรกรในพื้นที่อีกต่อไป

2.2 ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เหมาะสม โดยการศึกษาสภาพการเพาะปลูกพืชทั้งหมดในช่วงฤดูแล้งของเกษตรกร และวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ ความสอดคล้องกับปริมาณน้ำ ความเหมาะสมของดิน และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกปลูกพืชของเกษตรกร

**เอกสารอ้างอิง**

- ปรัชญา เมษสุวรรณ. (2539). การศึกษาสภาพการเกษตรและความต้องการของเกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชไร่ฤดูแล้ง ในเขตอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิศิษฐ์ อัจฉฤกษ์. (2542). ความต้องการฝึกอบรมการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัด พิชญ โลก (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ร้อยโทแดนดอย พิกุลทอง. (2553). ความต้องการของเกษตรกรในการรับการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สิริวรรณ โพธิ์หน่อทอง สาวิตรี รังสิภัทร ประเดิม นำใจ และบุญมา ปานประดิษฐ์. (2537). การใช้พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตชลประทาน จังหวัดศรีสะเกษ. รายงานผลการวิจัยประจำปี 2537 โครงการวิจัยรหัส ส-ล 3.37 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรัตน์ สงวนทรัพย์. (2547). แนวทางการกระจายการผลิตในเขตชลประทาน. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ โครงการปรับปรุงระบบการจัดการน้ำ (MWS) กรมชลประทาน ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.
- สำนักงานเกษตรอำเภอท่ายาง. (2553). แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี 2553. เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาระดับอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี.
- หนังสือพิมพ์แนวหน้า. (2554). ข่าวทั่วไป. พุทธที่ 6 เมษายน 2554 สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2557 จาก [www.rytg.com/s/nnd/1124264](http://www.rytg.com/s/nnd/1124264)